

VILNIAUS PADAVIMAI IR LEGENDOS

Vilniaus Užupio gimnazija

Autoriai: Kamilė Maslauskaitė, Rasa Sabonytė, Rėjus Ragėnas

1e klasė

2023-02-03

Darbo tikslas

- *Plačiau papasakoti apie įvairias Vilniaus legendas ir padavimus.*
- *Trumpai ir aiškiai pateikti apie juos informaciją.*
- *Pristatyti meno kūrinius, kurie vaizduotų Vilniaus istoriją, architektūrą.*

Padavimų apie Vilnių sąrašas:

1. Perkūno žinyčia
2. Lizdeika
3. Geležinis vilkas
4. Vilniaus įkūrimas
5. Vaidilutė
6. Kęstučio laidotuvės
7. Barboros šmėkla
8. Tvardausko knyga
9. Vilko pėda
10. Vyskupas Vaitiekus Taboras

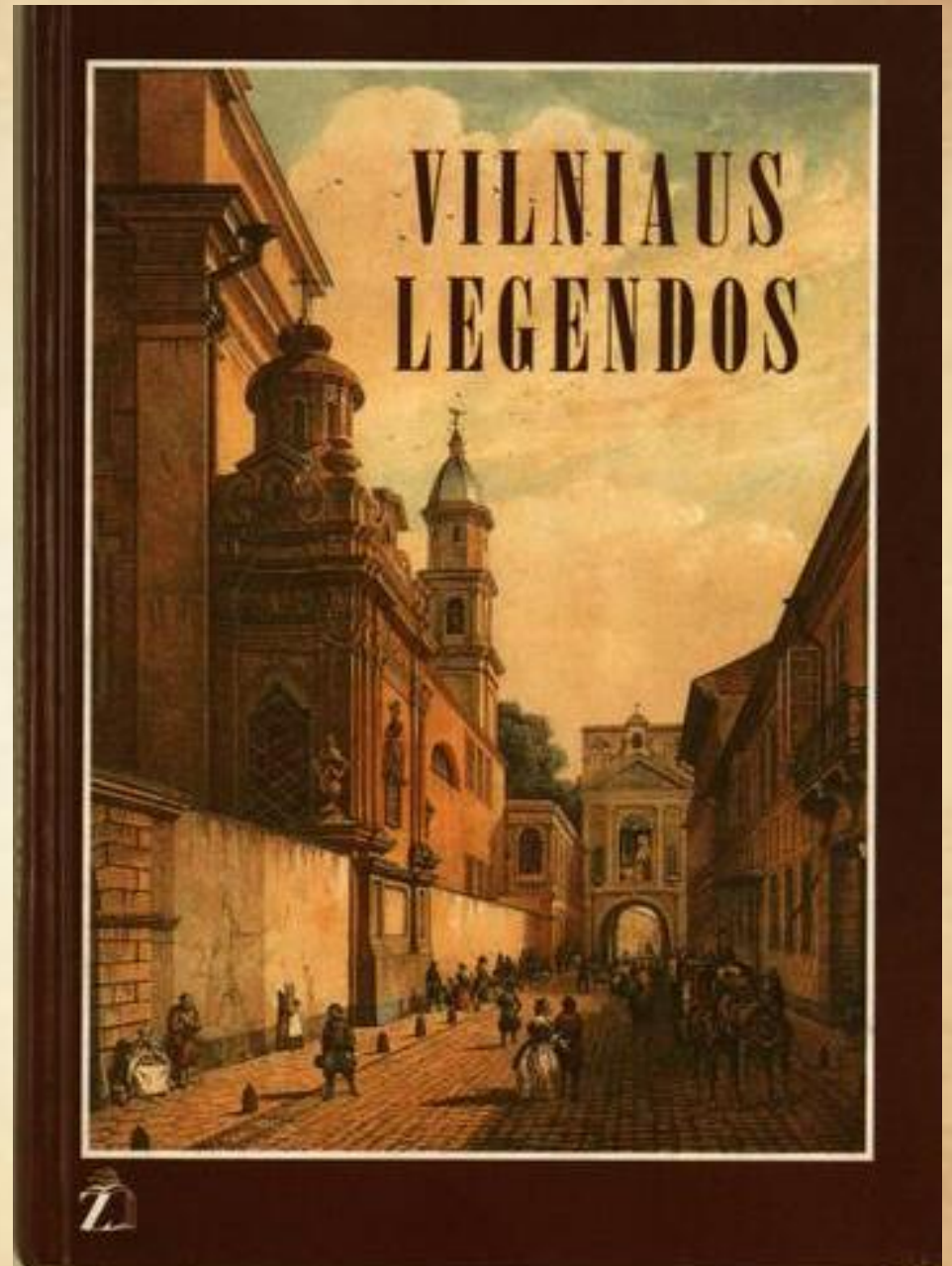
Legendų apie Vilnių sąrašas:

1. Legenda apie Šv. Onos bažnyčią
2. Tvardausko bokštas
3. Baziliskas
4. Legenda apie baltąjį žirgą
5. Paskutinis Gediminaitis
6. Kunigaikštis ir barzdaskutys
7. Vilniaus dibukas
8. Imperatoriaus delnas
9. Apreiškimas Gediminui

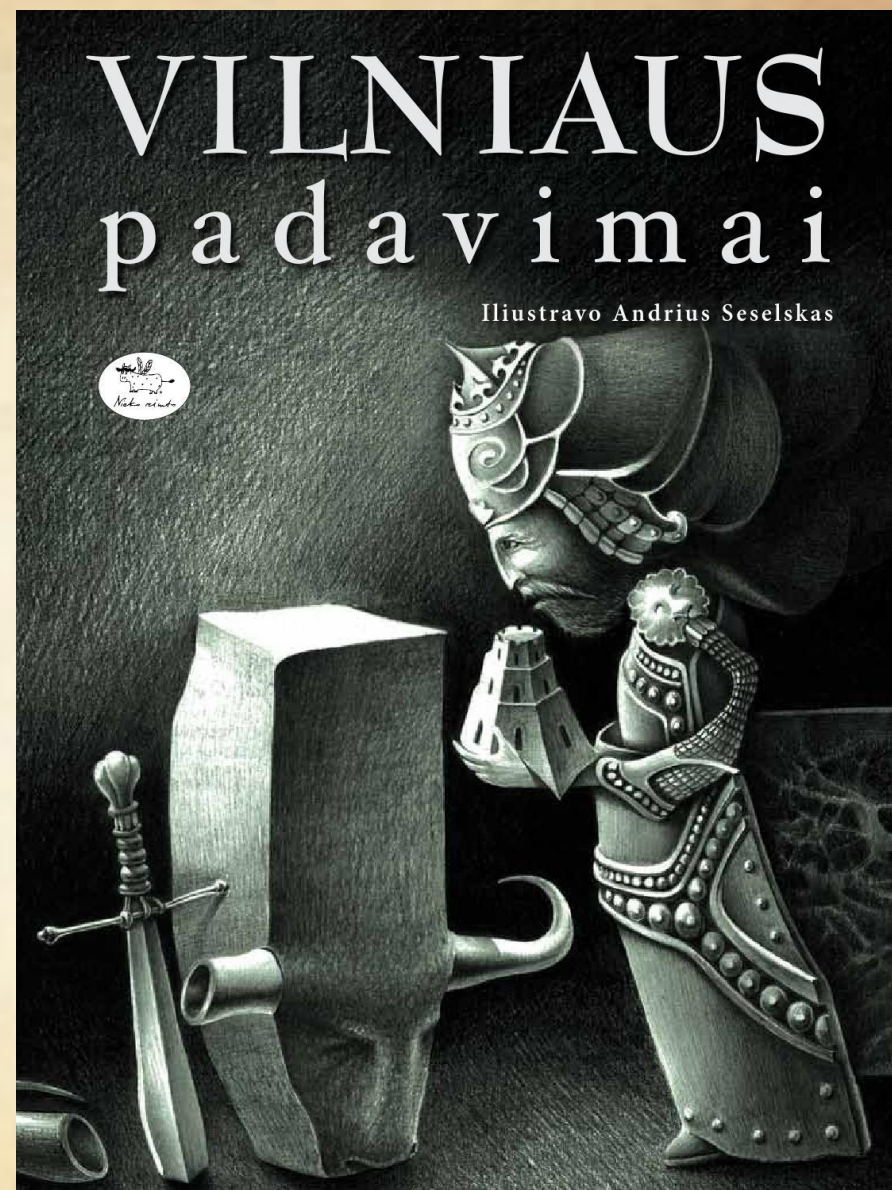
Legendos

Legenda - tautosakos ir rašytinės literatūros žanras- fantastinis prozinis religinio ar mitologinio siužeto pasakojimas.

Padavimai

Padavimas – *istorinė sakmė, kūrinys, vaizduojantis tam tikrų konkrečių istorinių arba geografinių objektų atsiradimą ir jų pavadinimų kilmę.*

Legenda „Baziliskas“

Baziliskas - Miestų požemiuose nuo antikos laikų tūnojęs siaubūnas, kuris savo aukas žudė žvilgsniu, buvo žinomas kaip driežas arba gyvatė su karūnuota gaidžio galva. Būtybė apsigyveno XVIII a. pradžioje, Žygimanto Augusto laikais. Vis dėlto miestiečiams pavyko baziliską pergudrauti ir nužudyti. Legenda, tapusi miesto folkloro dalimi, audrino žmonių vaizduotę – tai liudija pasakojimų apie baziliską gausa ir įvairovė.

Legenda „Vilniaus dibukas“

Dibukas - Vilniaus piktoji dvasia, vertusi žmones kentėti ir bijoti, vaidenosi Stiklių gatvėje stūksančio namo rūsyje. Legenda pasakoja, kad būtent Vilniaus Gaonas atliko egzorcizmo seansą ir pagaliau XVIII a. išvarė dibuką iš Vilniaus. Žinoma, legendos daug ką nutyli, pavyzdžiui, tokias smulkmenas, kur nuklydo iš senojo Stiklių gatvės rūsio išvartytasis dibukas.

Michailas Klodtas „Ivaną Rūstuj aplanko jo nužudytų žmonių šmėklos“

Padavimas „Vilniaus įkūrimas“

Pasak legendos, didysis kunigaikštis Gediminas sustojo Šventaragio slėnyje ir nakvojo tenai. Miegodamas jis susapnavo, kad ant kalno stovi didžiulis geležinis vilkas, o jame tarytum šimtas vilkų staugia. Kunigaikštis pabudo iš miego ir pasipasakojo savo žyniui Lizdeikai, ką matė sapne. Žynys paaiškino kunigaikščiui, kad geležinis vilkas reiškia sostinės miesto atsiradimą, o jo staugimas — tai miesto garbė, sklisianti po visą pasaulį. Didysis kunigaikštis Gediminas įkūrė vieną pilį Šventaragyje, o kitą — ant Kreivojo kalno. Ir pavadino tą miestą Vilniumi. Pastatęs miestą, perkėlė savo sostinę iš Trakų į Vilnių.

Padavimas „Vilko pėda“

Alkanas velnias, pamatęs besiganančią jauną ožkytę, norėjo ją praryti. Pasivertė jis vilku ir puolė ožką. Pamačiusi vilką, lėkė kiek tik įmanydama. Ant kelio gulėjo didžiulis akmuo. Sumanus velnias greit suvokė, kaip įtaisyti ožkai pinkles, kad greičiau ją nutvertų. Užbūrė akmenį, pavertė jį tešla ir pamanė, kad ožka bėgdama įklimps į tešlą, ir jis ją nutvers. Bet vikri ir lengvutė ožkytė vienu šuoliu peršoko per akmenį, tik paskutine kojyte truputį palietė jo paviršių, palikdama nago žymę. Šoko per akmenį ir velnias ir taip pat paliko savo vilko pėdos žymę. Ožkytei pabėgus, alkanas velnias nudūlino į pragarą.

<http://www.baltai.lt/wp-content/uploads/2015/06/2015-06-08-at-02.20.45.png>

Išvados

- *Vilnius turtingas savo istorija, padavimais ir legendomis.*
- *Legendos ir padavimai paaiškina konkrečių Vilniaus vietų atsiradimą.*
- *Vienoks Vilnius realybėje, kitoks – išlikusiuose pasakojimuose.*
- *Meno kūriniai bei architektūra atspindi Vilniaus istoriją.*

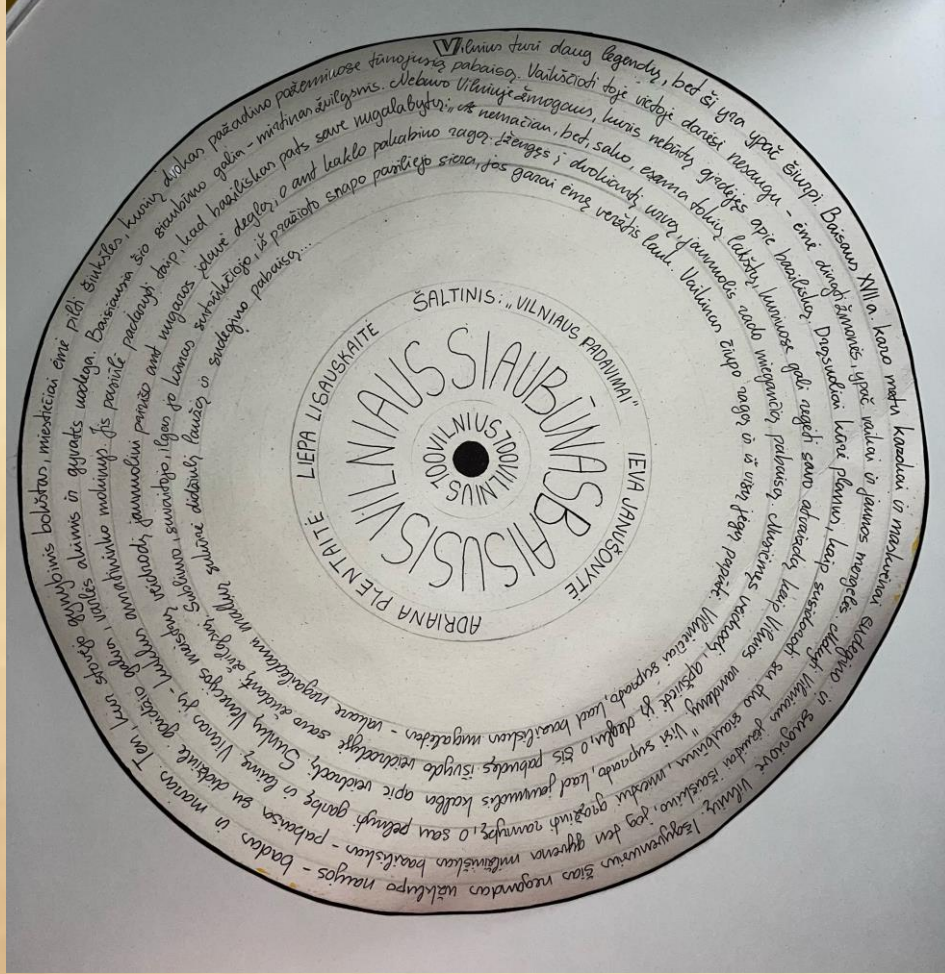

Šaltiniai

1. „Vilniaus padavimai“, Vilnius: Mintis, 1990
2. „Vilniaus padavimai“, Vilnius: Alka, 1990
3. „Vilniaus legendos. Pasakos“, Antanas Ramonas, Vilnius: Lietus, 2001
4. <https://tapyba.info/paveikslas/vilniaus-legendos/>
5. <https://www.700vilnius.lt/vilnius-jaunas-2/istorinis-vilniaus-meniu/>
6. <https://www.vaikams.lt/padavimai/kaip-kunigaikstis-gediminas-ikure-vilniu.html>

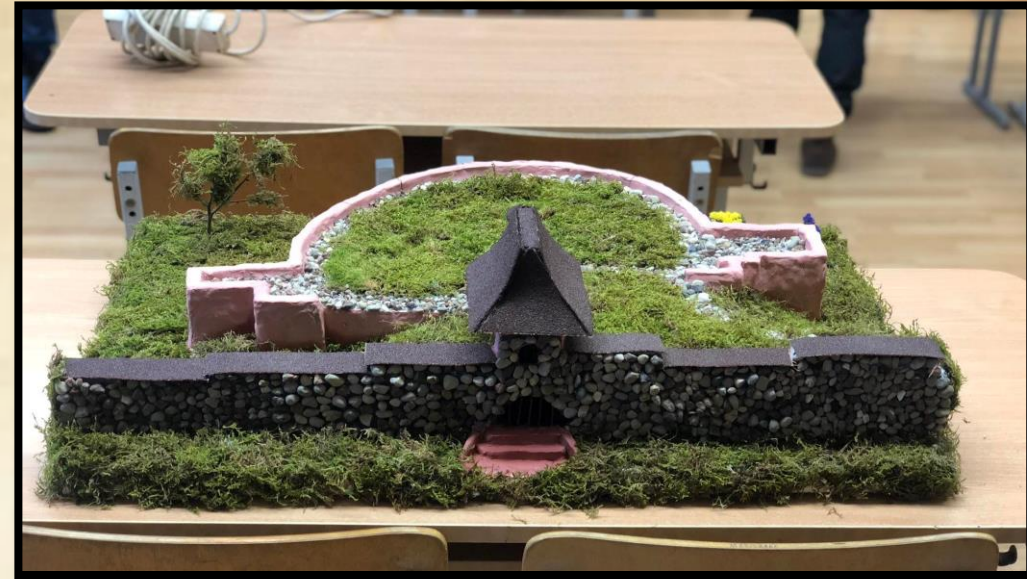

Knygos puslapiai

*Erdvinis modelis jau egzistuojančių
Vilniuje architektūrinių objektų
(Vilniaus gynybinės sienos bastėja)*

Komiksas

GYVAS KAZIMIERO PAVEIKSLAS

Meninė nuotrauka „Geležinio vilko pėdomis“

*Mokinių vedama nufilmuota ir į youtube įkelta
ekskursija užsienio kalba (anglų kalba)*

<https://youtu.be/P5JqYaxuyas>

„Vilnius, the city with a love for art“

Miniatiūra „Vilniaus atspindžiai“

Autorės: Elena Masytė ir Anelija Masytė

Interviu su Vilniuje gyvenančiu užsieniečiu

Interviu su Vilniuje gyvenančiu užsieniečiu

Išvados:

- Beveik visi apklaustieji užsieniečiai kaip gražiausią vietą Vilniuje paminėjo senamiestį.
- Užsieniečiams labiausiai patikęs Lietuvos nacionalinis maistas yra cepelinai ir šaltibarščiai.
- Užsieniečiai lietuvius apibūdino labai šiltais, draugiškais žmonėmis.
- Didžiausią dalį apklaustųjų sudarė ukrainiečiai ir netgi trys iš jų buvo iš to paties miesto.